

10 augustus 2025

Wie nodig je uit?

Lucas 14:7-14

Thema: De ander gaat voor

Doel

De kinderen leren dat in Gods Koninkrijk de ander hoger inschat dan jezelf.

Toelichting

De beste plaats proberen te krijgen, voordringen, de ander wegduwen. Kinderen doen dat, maar volwassenen ook. Jezus wil dat het niet gebeurt. In zijn Rijk geldt dat je hoort te denken: niet eerst ik, maar eerst de ander. Jezus zegt: kies niet op een feest de beste plaats voor jezelf. Anders word jij misschien weggestuurd, omdat degene die het feest geeft iemand anders belangrijker vindt. En nodig op jouw feest niet alleen mensen uit die jou ook weer vragen. Vraag ook eens iemand die ziek is of arm, gewoon omdat je hem blij wilt maken.

Durf de minste te zijn. Jezus deed dat ook in zijn leven op aarde. Door de ander belangeloos lief te hebben kreeg Hij van zijn Vader de allerhoogste plaats. Hij regeert hemel en aarde als Koning in de hemel.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Eerst zij, dan ik

Richtlijnen: 'Ik wil eerst', 'Ik wil vooraan zitten'. Zeggen jullie dat wel eens in de klas of thuis? Dan kun je het mooiste speelgoed kiezen of zit je als eerste achter de computer. Of je kunt alles het beste zien. Als je dat vaak doet, zegt de juf: 'Nee, jij niet. Nu mag zij een keer eerst'.

Jezus vertelt vandaag een verhaal over iemand die bij een feest op de belangrijkste plaats ging zitten, maar werd weggestuurd. Dus niet altijd vooraan willen staan en zeker niet voordringen. Gewoon op je beurt wachten of iemand die niet zo snel en handig is voor laten gaan. Zodat hij of zij ook eens de eerste is. Dat voelt voor allebei goed.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Ga jij maar eerst

Richtlijnen: Het is fijn om de snelste of de slimste te zijn. Dan kun je met sport of op school winnen van anderen, de eerste zijn. Het beste plekje, de mooiste fiets of jas, dat is leuk. Maar het is niet goed als je bij alles de eerste wil zijn, omdat je denkt dat je dan tekortkomt. Zeker niet als je daarom voordringt, vals speelt of een ander gaat dwarszitten.

Jezus vertelt een gelijkenis over de plaatsen bij een feest aan mensen die zichzelf heel belangrijk vinden. Hij zegt: je moet niet uit jezelf op de belangrijkste plaats gaan zitten. Het kan dan gebeuren dat degene die het feest geeft zegt: 'Nee, die mooie plaats is niet voor jou bedoeld. Ga maar ergens anders zitten'. Dat zou een afgang zijn. Kies liever een bescheiden plaats en wacht rustig af. Je komt echt niets tekort als je een ander hoger inschat dan jezelf. Laat een ander voorgaan; je zult merken hoe goed dat voelt voor allebei.

Jezus zelf liet in heel zijn leven op aarde zien, dat Hij zichzelf wegcijferde voor anderen (weten de kinderen een voorbeeld?). Paulus zegt: omdat Jezus dat deed, is Hij nu onze Koning bij God in de hemel. Dat was zijn beloning (zie extra bijbelgedeelte).

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: De ander hoger inschatten dan jezelf

Richtlijnen: Bespreek met de jongeren of zijn vaak anderen beoordelen en commentaar op hen leveren. Ze is wel aardig, maar haar kleren zijn stom. Hij is best aardig en slim, maar dan zit je toch niet op zo'n saaie damclub. Als je op anderen vaak iets aan te merken hebt, doe je net of jij beter bent. Soms denk je er niet bij na, maar het voelt voor die ander misschien wel zo. Trouwens: wat zeggen anderen over jou?

Jezus zegt: doe dat niet. In mijn Koninkrijk geldt: niet ik eerst, maar de ander. In de gelijkenis zegt Hij dat we niet op de beste plaatsen moeten zitten, alsof die 'natuurlijk' voor ons bestemd zijn. Stel dat jij wordt weggestuurd en plaats moet maken voor een ander. En dat we op onze feesten niet alleen maar mensen moeten uitnodigen die ons dan ook vragen, waardoor we populair of belangrijk worden gevonden.

Durf jij de minste te zijn. Jezelf opofferen voor een ander. Nee, niet alleen voor een vriend(in), maar ook een onbekende of iemand die je niet mag? Jezus zegt: neem een voorbeeld aan Jezus! Die voelde zichzelf nergens te belangrijk voor, zelfs niet voor zondige mensen. Hij offerde zich op voor hen (zie extra bijbelgedeelte)

Extra Bijbelgedeelte: Filippienzen 2:5-12

(Jezus was in de hemel, bij God de Vader, de hoogste plaats. Hij daalde neer op aarde en droeg de straf voor onze zonde. Hij werd knecht van ons allemaal. Daarom eerde zijn vader Hem met de allerhoogste plaats, Koning over de Schepping. Wij moeten leven zoals Hij, de minste durven zijn.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Jezus is als gast uitgenodigd in het huis van een voorname farizeeër. Omdat hij gezien had, dat de overige gasten hun best hadden gedaan om zo dicht mogelijk bij de gastheer te kunnen zitten, vertelt Hij een gelijkenis. In deze gelijkenis houdt Hij hun, maar ook ons, een spiegel voor. Want we willen eigenlijk allemaal wel graag een goed plekje hebben, een ereplaats. Maar tegen de gasten van deze farizeeër zegt Hij: kies vooral de minste plaats. Houd je nederig. En wacht op een eventuele uitnodiging van de heer om naar voren te komen. Dan krijg je de eer en het respect van alle gasten om je heen, omdat je het ontvangt van de heer die jou belangrijk maakt.

Vervolgens richt hij zich tot de gastheer zelf. Die heeft namelijk de gewoonte, die wij allemaal wel kennen: dat je mensen uitnodigt, die jou op hun beurt ook zullen uitnodigen. Je geeft iets om het weer terug te ontvangen. Maar Jezus zegt: ontvang geen anderen dan armen, kreupelen, verlamden en blinden. Zij kunnen je niets teruggeven. Maar je loon is groot in de hemel. En dat wordt duidelijk bij de opstanding van de rechtvaardigen: de dag dat Jezus terug zal komen.

Vers voor vers

- Vs. 7 Als Jezus een gelijkenis vertelt, houdt Hij ons altijd een spiegel voor. En als wij eerlijk in die spiegel kijken, voelen we al vrij snel aan waar het wringt... ook bij ons.
- Vs. 9 Het is behoorlijk beschamend, als je door de gastheer naar een mindere plek wordt gedirigeerd, omdat er iemand anders is die belangrijker is dan jij.
- Vs. 10 Door je nederig op te stellen kan je het omgekeerde overkomen: je wordt door de gastheer naar voren genodigd. Omdat je voor hem die belangrijke persoon bent en dat ook mag zijn in de ogen van alle aanwezigen. Dit is een scherp woord in de richting van alle hoge gasten van de farizeeër, bij wie Jezus was uitgenodigd.
- Vs. 11 In dit vers staan passieve werkwoordsvormen: vernederd worden, verhoogd worden. Iemand anders is hier in actie. Door de woorden van Jezus heen klinkt hier een verwijzing naar zijn hemelse Vader, die de mensen nodig. Niet omdat zij denken dat zij voornaam zijn, maar omdat God weet dat wij Hem nodig hebben.
- Vs. 12v In de volgende verzen worden de woorden van Jezus concreet gemaakt. Wie nodig je uit? Blijf je in je eigen vertrouwde kringetje hangen? En geef je alleen maar, omdat je ook weer terug zult krijgen? Dan noemt Hij mensen van wie je niets kunt verwachten. Het enige wat je nu, zichtbaar ontvangt, dat zijn die mensen zelf...
- Vs. 14 Maar jouw daad wordt gezien. Door God.
En waar de farizeeërs maar al te graag discussieerden over de gerechtigheid van God en de rechtvaardigen (die zij dan moesten zijn), neemt Jezus deze term in zijn mond en verkondigt Hij het Koninkrijk... van God.

Vragen

1. Als jij nou zelf een feest zou houden. En iemand die jij nauwelijks kent (of eigenlijk niet mag) hangt constant om jou heen... zou jij daar iets van zeggen?
2. Als je door de stad heenloopt, zie je dan wel eens de mensen over wie Jezus spreekt? De armen, de kreupelen, de verlamden en de blinden? Kortom: mensen die ergens buiten de maatschappij vallen en die hulp nodig hebben? Wat betekenen zij voor jou? En wat betekenen zij voor hen?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 87	
Lied 990	(=Gezang 70 LvdK)
Lied 991	(=Gezang 482 LvdK)
Uw Woord	Hemelhoog 37
Zoals klei in de hand van de pottenbakker	Hemelhoog 77
Een wijs man	Hemelhoog 89
Ik was hongerig	Hemelhoog 703
U maakt ons één	Hemelhoog 402
Wil jij mijn vriendje zijn?	Hemelhoog 406
Uw Woord is een lamp voor mijn voet	Hemelhoog 494
Dank U voor deze nieuwe morgen	Hemelhoog 554

Auteur: PZ

Eerst zij, dan ik

Inleiding

Praat met elkaar over 'altijd de eerste willen zijn'.

- Herken je dat, dat je graag als eerste in de rij wil staan? Dat je als eerste op de PlayStation wil? Dat je als eerste wil beginnen met het spelletje spelen?
- Hoe zou dat voor een ander zijn, denk je? Hoe zou jouw vriendje of vriendinnetje zich voelen als jij altijd de eerste bent, of altijd de eerste wil zijn? De Here Jezus vertelt vandaag een verhaal over iemand die bij een feest op de belangrijkste plaats ging zitten. Maar hij werd weggestuurd! Luister maar!

Bijbelverhaal

Jezus is graag te vinden onder de mensen. Vaak is Hij te zien waar mensen bij elkaar komen om te eten of om feest te vieren. Ook het verhaal van vandaag gaat daarover.

Hij wil de mensen graag iets leren.

Hij ziet dat mensen die uitgenodigd zijn op een feest de eerste willen zijn. Ze willen op de beste plekken gaan zitten.

Daarom zegt Jezus tegen hen: 'Wanneer je door iemand wordt uitgenodigd op een feest, zorg dat je niet de eerste wilt zijn. Om zo het allerbeste plekje uit te kiezen. Want misschien komt er wel iemand die ook uitgenodigd is en die veel belangrijker is dan jij! Bijvoorbeeld een koning of een prinses.

Als jij precies op die plek zit voor die belangrijke persoon, dan komt de man die het feest geeft naar jou toe. En weet je wat hij dan tegen je zal zeggen?

'Ga jij eens snel op een andere plek zitten!'

Jij mag dan in een hoekje gaan zitten. Helemaal achteraan op het feest.

Andere mensen zullen jou dan misschien wel uitlachen.

'Luister goed', zegt Jezus. 'Als je wordt uitgenodigd op een feest, zorg dat je niet de eerste wilt zijn. Zoek een plekje achteraf. Dan zal de man die het feest geeft naar je toe komen en zeggen: Hé beste vriend, kom maar snel hier! Jij krijgt van mij de beste plek op het feest! Helemaal vooraan'.

Alle andere mensen zullen zien hoe belangrijk jij dan bent. Wel net zo belangrijk als een koning. De Here Jezus is nog niet klaar met zijn verhaal.

Hij zegt ook: 'Pas op dat je niet alleen jezelf heel belangrijk vindt, waardoor je niet meer aan een ander denkt.

Want dan zal God jou juist helemaal achteraan zetten.'

Denk juist wel aan de ander. Zorg dat je niet altijd de eerste wil zijn. Daar wordt de Here God blij van en Hij zegent jou!

Tot slot wil de Here Jezus nog één belangrijk voorbeeld geven over mensen uitnodigen op een feest.

Hij zegt dat het beter is om arme mensen uit te nodigen, dan rijke mensen.

Want arme mensen kunnen niets terug doen. Zij hebben niets om jou terug te geven.

De Here God vindt het juist fijn als jij de mensen uitnodigt die weinig hebben.

Hij zal jou daarvoor belonen en zegenen!

Auteur: RS

Ga jij maar eerst

Inleiding

Het beste plekje! Bij een sportwedstrijd is het handig om vooraan te zitten, dan kun je het goed zien. Ook bij een concert of in het theater willen mensen graag vooraan zitten. Die plekjes zijn vaak ook het duurst. Bij een familie-feestje, waar misschien ook broers of zussen, neven en nichten van je zijn, wil iedereen wel bij die favoriete oom of tante, opa of oma in de buurt zitten. Soms helpt het om de snelste te zijn en dat plekje te bemachtigen. Een gelukje als dat lukt; jammer als dat niet zo is! Voordringen of daar gauw gaan zitten als een ander even opstaat, is dan niet aardig. En als je dat toch doet, zal er vast iemand wat van zeggen. Gelukkig is er altijd weer een andere kans. Bij wie of wat wil jij graag vooraan of dichtbij zitten?

Bijbelverhaal

Het is sabbat. Jezus is uitgenodigd om te komen eten bij een belangrijke man; een Farizeeër. Die weet veel over de wet van God. Er zijn nog meer mensen uitgenodigd. Jezus ziet dat ze snel de beste plekjes voor zichzelf innemen, dicht bij de gastheer. Daarmee laten ze zien dat ze vooral aan zichzelf denken. Egoïsme heet dat. Daarom vertelt Jezus hun een verhaal. Misschien dat ze dan voortaan ook eens nadenken over wat een ander zou willen. Hij vertelt:

‘Wanneer je wordt uitgenodigd voor een bruiloft, ga dan niet snel op het beste plekje zitten. Want straks is er nog iemand belangrijker dan jij. Dan moet je voor hem opstaan als de bruidegom ziet dat die belangrijke gast niet dicht bij hem kan zitten. Dan beland je misschien wel helemaal achteraan! Iedereen zal je nakijken, en jij schaamt je. Je kunt beter nederig op de slechtste plek gaan zitten. Dan zegt de gastheer juist: ‘Och, kom toch dicht bij me zitten’. Dan ziet iedereen je juist naar voren lopen, dicht bij de bruidegom en mag je trots zijn op je plekje. Ook God zal mensen die zichzelf de besten vinden, onbelangrijk maken. Maar de mensen die anderen voor laten gaan, die zal God belangrijk maken.’

De mensen die vooraan waren gaan zitten, begrijpen best dat Jezus hun een lesje wil leren. Worden ze nu weggestuurd door de gastheer? Maar Jezus wil hem ook wat zeggen. Want ook de Farizeeër wil beter worden van de mensen die hij heeft uitgenodigd. Jezus ziet er alleen maar mensen aan de tafels, waarvan Hij weet dat de Farizeeër graag wil dat de mensen zullen zeggen: ‘Tsjonge, die Farizeeër is wel heel belangrijk, met zulke belangrijke gasten!’ Jezus zegt rechtstreeks tegen hem: ‘Als je mensen uitnodigt om bij je te komen eten, laat dat dan arme mensen zijn. Zwervers, vluchtelingen, bedelaars. Invaliden en blinden. Mensen die afhankelijk zijn van de goedheid van anderen. Daar zul je pas blij van worden! Want zulke mensen kunnen je vast nooit teruggeven wat jij hun gaf. God zal je ervoor belonen, op de dag dat de gelovige doden zullen opstaan en naar Hem toe zullen gaan. Je beloning krijg je bij God.’

Iemand van de gasten, die goed naar Jezus heeft geluisterd, antwoordt: ‘De mensen die straks bij God aan tafel zullen zitten in het Koninkrijk van God, wat zullen die gelukkig zijn!’ Ja, deze man heeft gelijk. Laten we zorgen dat we daar bij zijn!

Dit is een duidelijke boodschap aan de feestgangers. Begrijpen ze dat met het feest waar Jezus het over heeft, eigenlijk het feest in Gods Koninkrijk wordt bedoeld? De meesten weten dat Jezus het vaak over God heeft, dus het is muisstil. Ze kwamen vooral voor hun eigen status en reputatie, en niet eens zozeer voor de gastheer. En God de Vader is een nog veel belangrijkere gastheer!

Vragen

- Als jij zelf een feest zou houden en iemand die jij nauwelijks kent (of eigenlijk niet mag) hangt constant om jou heen... zou jij daar iets van zeggen?
- Kom jij wel eens mensen tegen waar Jezus over spreekt? Armen, invaliden, ouderen, verstandelijk gehandicapten? Dus: mensen die niet gewoon mee kunnen doen en hulp nodig hebben? Wat betekenen zij voor jou? En wat betekenen zij voor hen?

Luistertip: [‘Het bruiloftsmaal’ van Elly en Rikkert](#)

Auteur: PW

De ander hoger inschatten dan jezelf

Bijbelgedeelte

We lezen eerst Lucas 14: 7-12.

Wat gebeurt hier? Luister maar:

Bijbelverhaal

Op een sabbat wordt Jezus uitgenodigd om te eten bij een belangrijke Farizeeër. Jezus ziet tijdens de maaltijd iets gebeuren. Hij ziet daar gasten die zichzelf heel belangrijk vinden. En van alles doen om de aandacht voor zichzelf op te eisen. Ze zijn daar zo mee bezig dat ze geen oog hebben voor de anderen die aan tafel zitten. Als er gelegenheid voor is, gaat Jezus hier wat over zeggen: 'Wanneer iemand je uitnodigt op een feest, kies dan niet de beste plaats uit. Misschien komen er belangrijker personen dan jij. Stel je voor dat de gastheer naar jou toekomt en zegt: Sorry, maar deze plaats is voor iemand anders bestemd. Er is voor jou daar achteraan wel een plekje.' Jezus bedoelt: Bedenk dat als je bij iemand te gast bent, het niet om jou draait. Dat geldt bij een maaltijd, dat geldt thuis, in de klas en ook in de kerk. Hoe goed is het om een ander voor te laten gaan. Om een ander zijn verhaal te laten vertellen. Om bij het koffiedrinken na de dienst bij een onbekende te gaan staan. Om in de klas die ander dat leuke grapje te laten vertellen. Het gaat niet alleen om jou. Dat is wat Jezus ons wil leren.

Als we eerlijk zijn, herkennen we wel wat Jezus bedoelt. Hoe snel denken wij dat we belangrijker, knapper, slimmer, interessanter zijn dan de ander. Ik las over dit onderwerp een joods verhaal. Ik lees het voor:

Joods verhaal

Op een koude winterdag komt een rijke jood, dik ingepakt in zijn nieuwe bontmantel, aanrijden met zijn slee om rabbi Mendel te bezoeken. Net als hij uitstapt, botst hij bijna tegen een arme mijnwerker, die toevallig ook de rabbi wil spreken.

Zonder veel aandacht voor de ander, loopt de rijke man zelfverzekerd naar binnen. Tot zijn verbazing ziet hij hoe rabbi Mendel éérst de mijnwerker hartelijk begroet. Dat zit hem niet lekker. Had hij niet kortgeleden nog betaald voor een compleet nieuw dak op de synagoge? Als weldoener van de gemeenschap vindt hij wel dat hij wat uitleg verdient.

Rabbi Mendel glimlacht en stelt hem een simpele vraag: 'Die nieuwe bontjas van u... is die lekker warm?'

'Zeker wel!' antwoordt de man trots.

'Mooi,' zegt de rabbi. 'Maar die jas houdt alleen u warm. De kolen die deze mijnwerker uit de grond heeft gehaald, verwarmen het hele dorp. Zeg eens eerlijk... Is die man dan niet veel belangrijker?'

Dit is wat Jezus ook bedoelt in de Bijbelverzen van vandaag. In het verhaal krijgt de rijke Jood niet de ereplaats die hij denkt te krijgen. Tot zijn verbazing geeft de rabbi de eerste aandacht aan een eenvoudige mijnwerker. De rijke man is beledigd. Hij verwachtte dat hij met meer eer

zou worden ontvangen. Hij had immers de kosten voor het nieuwe dak van de synagoge betaald. Dat is toch wel een reden om als eerste hartelijk te worden begroet.

Zo denken wij ook vaak. Jezus leert ons met andere ogen kijken. Jou en mijn waarde ligt niet in hoe ik eruitzie, welke kleren ik draag, of ik rijk ben. Jezus kijkt naar mijn hart, hoe ik me inzet voor anderen.

Dit is les 1, daarna gaat Jezus nog meer onderwijs geven. We pakken weer de Bijbel erbij en lezen verder: Lucas 14: 12-14

De gasten zijn niet de enigen die zichzelf belangrijk vinden. Jezus wil ook de gastheer – en iedereen die ooit mensen uitnodigt – iets leren. Want als je een feest organiseert, kun je stiekem hopen er zelf beter van te worden. Misschien verwacht je waardering, status, of zelfs tegenprestaties. Maar gastvrijheid is niet bedoeld om er zelf beter van te worden. We moeten leren om te delen en te dienen zonder iets terug te verwachten. Dat is tweede les vandaag. Daarom gaan we eerst kijken naar het voorbeeld van

Voordracht

Je kan dit iemand van de groep laten doen, of doe het als leidinggevende zelf.

Neem een blad papier in je hand en kijk alsof je een lijst aan het maken bent.

Oké, ik ga een feestje geven! Dus ik moet even een gastenlijst maken. Wie zal ik uitnodigen?

Hmm... Pieter?

Ja. Da's wel leuk. Pieter zit altijd vol grappen. Die zorgt voor een gezellige sfeer.

Anna?

Ja, zij mag wel komen, want zij brengt altijd wat leuks mee.

O ja, Mark!

Dan kan ik het nog eens met hem hebben over zijn leuke zus/broer ☺

Sarah misschien?

Ja dat is een goed idee, zij wil mij altijd wel helpen met de voorbereiding.

Thomas?

Hij heeft rijke ouders, hij geeft vaak feestjes, wie weet mag ik dan bij hem ook eens komen. Wie zelf niet rijk is moet slim zijn. ☺

Stefan nog?

Hij helpt mij vaak met wiskunde. Ja, hij mag komen, hem moet ik te vriend houden. Straks met de tentamens heb ik hem zeker nodig.

Nou heb ik toch al een aardig lijstje...

Pauzeer even en leg het papier neer.

Kijk weer naar de groep en stel rustig de vraag:

Ik ben niet goed bezig. Ik doe nu niet wat we net gelezen

hebben. Zo wil Jezus het niet. Wie moet ik dan uitnodigen? *Laat jongeren met voorbeelden komen, die ze zelf bedenken.*

Tot slot een discussievraag:

- Betekenen de woorden van Jezus dat je dus niet meer een feestje mag geven voor het groepje waar je altijd mee optrekt? Wat denken jullie? Reageren maar...

Ik denk dat Jezus je wil leren om eerlijk naar jezelf te kijken. Waarom vraag je iemand op je feest? Geef gerust een feest voor je eigen vriendengroep. Maar vergeet ook de mensen niet die zelf jou nooit iets terug kunnen geven. Maak er juist voor hen een superfeest van. Je moet kunnen geven zonder iets terug te willen. Echte goedheid verwacht niets terug. Deel uit van wat je hebt gekregen (weet je nog de les van vorige week?). Je zal zien, hoe blij je zelf wordt als je op deze manier leeft en geeft.

Doe niet wat de wereld om ons heen doet: alleen aan jezelf denken, proberen alle aandacht naar je toe te trekken. Als je jezelf belangrijker vindt dan anderen, dan klinkt er een duidelijke waarschuwing van Jezus: Pas op! Want wie zichzelf verhoogt, zal vernederd worden. Maar wie zichzelf vernedert – wie de ander op de eerste plaats zet – die zal verhoogd worden. Denk daar deze week eens bij na, bij alles wat je doet. Stel jezelf de vraag: Hoe zou Jezus dit aanpakken? We mogen van Hem leren, elke dag opnieuw.

We lezen in Filippenzen 2:5-12 Jezus was in de hemel bij God, Hij kwam naar de aarde. Jezus vernederde zich. Hij werd knecht. - Zie onze God, de Koning/Knecht - God de Vader heeft Hem uitermate verhoogd.

Het lied: Hij kwam bij ons heel gewoon, past mooi om mee af te sluiten.

Auteur: RE